

Niamuno Sargas

broliams Lietuvininkams žines pranešas.

„Niamuno Sargas“

Tilžėje, kas ketvergą išdūdamas, laštija prie arcžiausiojo pusto ar per gromatnešį apsteliatas ant bertainio meto 50 peningiu, su prinešimu į namus 65 peningius. Ir pati laikraščio išleistuve Tilžėje, pylimo ulyczioje (Dammstraße) 2. bute, priima apsteliavimus arba išsirašymus.

Bėrnai myleštin cėcorystę,
Drasei užtarštin lietuwystę!

Apsakymai

Į „Niamuno Sarga“ įstatomieji laštija po 10 peningiu už tožną smulkeis raštais išspausgt eilutę ir yra šio laikraščio išleistuveje priimami. — Gromatas ir rantraščius dėl laikraščio stumcziamus priima redytuvė Tilžėje, pylimo ulyczioje (Dammstraße) 2. bute.

3. num.

Tilžėje, 20. januwarijū 1887.

2. metas.

Pastvietimas ant apsteliavimo „NIAMUNO SARGO“.

„Niamuno Sargas“ išeina Tilžėje kas ketvergą didžiųjų laikraščių kvarmoje. Apsteliavimus ant šito laikraščio priima kožnas cėcoriškąs pustas už **50 pf. ant bertainio meto**. Niamuno Sargas užtarš Lietuvininkus rodydamas jiems tikrą kelią dėl išlaikymo motynos kalbos ir dėl pasiėlgimo kaip wėrnais ir tikrais sawo karaliaus padonais. Toliaus „Niamuno Sarga“ rašis pamokslinei suraštai iš wisu mokslu dalių; žines iš wisu swėto kraštu, iš Wokietijos, iš mielosios Lietuws; papasakojimai rusto ir štukauno įturio; turgaus pretios iš Tilžės, Klaipedos ir Karaliaucziaus, berlynikšis rubliaus kufas, gromatnyczia ir t. t.

Apsakymai už skiltinę eilutę po 10 pf. parokijami randa wiwoje Lietuwoje didžiausiąjį praplatinimą ir yra priimami „Niamuno Sarga“ spausduwėje (Weyerio & Arnoldto) Tilžėje Dammstr. 2.

Meilingus Lietuwininkus užprašome „Niamuno Sarga“ kū weikliau apsteliuoti ir kas dar geriaus, kitas kitą ant to raginti. Prefia juč yra tolia mažą, kad wargužis kaip bagoczius tai lengwei gal įstengti.

Kožnas, kufs dėl „Niamuno Sarga“ už šio bertainio metą parupis 5 skaitytojus, gaus 1 eksempl. musu laikraščio per czielą bertainį meto dykai.

Zeigu bile koks pustas dar nepriimtu apsteliavimus ant „Niamuno Sarga“, tai prašome mums pradēm žinę dūti arba ir mums staezei pinigūs įsiųsti ir tūjau parupisime ko reikia.

Kas „Niamuno Sarga“ paczioje spausduwėje ant wiwo meto apsteliuina, gauna lietuwiskās kalendras arba bile kokią kitą naudingą knigutę dykai.

„Niamuno Sarga“ redytuvė.

Nedėlinė peržwalga.

Prašymai dėl waifku padauginimo ne tape taip priimami, kaip waldžia norejo, ir per tai saimas pagal cėcorišką padawadyjimą tape išardytas. Ezitas atsitikimas padarė įstaby sujudinimą. Žiurejo jau wiwa Ciropa ant Wokietijos saimo, kaip zalnierystės dalykai tik ant apmąstymo parejo, tai dabar bewėif wiwo swėto laikraščio sawo skiltis tūmi prikimša.

Bagal cėcoriškąjį padawadyjimą jau 21. februwarijū saimo deputiertai iš naujo bus skyriami. Naujas cėcorystės saimas mums parodys, kaip žmonės iš tikro mislyja ir matysime kaip jisai zalnierystės dalykai priims. Ne welyjame mes, kad saime ne butu prieštaraujančių, nes tik wien per gincius, ir per tai atsirandančius išguldimus tegal išsireikšti tikra ir priderinti mislis, tacziau tik newelytume, kad naujas saimas sulauktu toki likimą, kaip užbaigtas paskutiniose dienose turejo. Bagal musu dingsczią butu galėjęs kožnas deputiertas, tegul priklauso, prie kokios partijos nor, nužiurint ant swarbumo tu prašymu, jās be jokio perkeitimo priimti.

Jam dėl to ne butu reikejės prieš sawo persiliudyjimą nusižengti. Ypaczei zalnierystės dalykūse išsireikšia žmoniū gūdone prieš karalų ir cėcorystę ir negal czion buti skirtumas partiju, nes czia atskamb pažįstamieji žodžiai: Wisi už wieną, o wienas už wisus. Aikšči mums tai išrodo paskutini karai.

Utmains wis randasi žmogaus amžiujė, o tai ir czion patėmijame, nes cėcorystės saimas tape užbaigtas o karalystės saimas atwertas. Galime pasitikėti, kad karalystės saime apmąstymai ramiaus nusiūdūs, nes ten pareinantieji užmanymai yra kitokio skyriaus.

* * *

Kaip wiwoje kitose žemesė, taip ir Prancuzijė, rado pranešymai kunigailščio Bismarkio didžiausią įdabojimą. Prancuzai apie tai sawo laikraščiuose rašydami tarp kitko sako: „Zeigu teisybė, kad pakajus meto 1871 nėra toks ištikimas, kaip pakajus meto 1866, tai ne musu kaltybė. Austrija netur priežastį, Wokiecziams pykti, nes jei

neatėmė žemes plotą, kitaip ale buwo su mumis. Ne išmintingai pasiėlgė Wokieczei, išplešdami mums Elzas-Votringius. Rods ir mes karo nenorime, ir mums džiaugsmas, matyti Wokieczius taip pat dumojenczius. Kad ale tik, kaip kunigailštis Bismarkis wisai gerai sake, iš priežasties musu labai tankei atsimainancziuos waldžios, karas su mumis prieš Wokieczius prasidetu, tai mes, jeigu laimetume, daugiaus nėko nenoretume, kaip tik atsiimti tą, kas mums prigulejo.“

* * *

Bulgariskā deputacija dabar keliauja į Rymą. Sakoma, kad ten jos nelabai meilingai laukia. Italjeniskā waldžia jūs tik galės ant to paakinti, kad jie sawo maskoliskam atwalnytojui paklusnumą išrodyti tur. Szūmi bus kelionė tos deputacijos užbaigta. Jos wyrai wisur nėko kitko negirdėjo, tik kad su Maskolija susitakintu. Žinoma, jie ne daug ką ištaisė ir bus ju priėmimas namieje ne labai džiaugsmingas.

38 swetur.

38 Prancuzijos. Pagal pastutines žines Prancuzija iš visų pusių procėvojasi savo žalnierius vis daugiaus pale wofiskto rubežiaus su-traukti. Kad butu galima šwiežei pristatyties žalnieriams pastogą dūti, supirko ten iš wifos ap-lyktybės lentas. 38 tu lentu taps šėtras su lengwais stogais budawoti, kurioje žalnieriai nefurį laiką ghyventu.

38 Italijos. Bulgariška deputacija 16. šio mėnesio czion atwylusi.

38 Anglijos. Randorius atšikelo prieš žė-mės apturėtojus prašydami, kad jiems randą pa-mažyti. Didžiausi dalis randoriu tai ir atšikelo. Wiens bagocziausis žėmės apturėtojis, kurs po sawini 400 randorius tur ir daugiausei tam prie-kyjosi, turėjo randą už pentką dalį pamažyti.

38 Maskolijos. Cėcoriui Aleksandriui ant naujo meto weljymus priėmus su twirtu pasiti-ktinu kalbėjo apie išlaikymą palajaus. Wofiskam pasiumtiniui jis ipaczei išreikše jawo twirtą titejimą prieš cėcorių Wilų ir prieš Wofietijos polytiką.

38 Bulgarijos. Pinigu dalyku ministeris išdawė paliepiną, pagal kurį nū 1. (pagal musu laiko rofundą nū 13.) januwarijaus uždrausta yra, maskoliskus rublus į Bulgariją įgabenti ir iš-platinti.

38 Wofietijos.

38 Berlyno. Musu cėcorius karalyštės saimo wyrejnysius priimant išsitare apie išardymą cėco-ryštės saimą tarp kito kaip sekasi: 38, kaip Wo-fietij ir Prusą, labai įsaudzei nulindęs, kad toks, dėl palajaus išlaikymo Wofietijai taip swarbus užmanymas netapė priimtas. Ipaczei kur jam jawo augštoje senatwėje tiek daug dziaugjmingu dienu buvo pasfirtu, ir kur jis jau ilgiaus kaip 80 metu prie žalnierystės prigul, jį šis atsitiki-mas labai apmaudyjęs. Jis meilija, kad lu-kestis ant wesejmo priėmimo šio prašymo išsi-

pidyti ir weljjo darbais karalyštės saimo gerą pasižektą.

— Subatoje bandė wiens iš umo išėjusis darbininkas į cėcoriskąjį paloczį įstweržti, norė-damas kaip „Bulgarijos kunigaitštis Augustas“ su musu cėcoriumi į pažintį pareiti. Policistai jį suėmė ir tasai žmogus jiems papasakojo, kad wiens angelas iš dangaus jam pasirodė ir jį apredydamas brangeis drabužiais kunigaitščiu Bulgarijos pra-myno. Atwadintasis lieforius išrado šitą žmogų pawojingą ir tapė jis į beproczių butą nugabentas.

— Bagimdimui princesės Wilaus jau arcziau-siame czėje laukiama.

38 Meco. Pagal ištikimas žines bus elzas-lotringiški waifkai už 18000 žalnieriu padauginti. Meco artybėje bus labai didelia kasara budawota.

Cėcorystės saimas

11. januwarijų užsiėmė antru apmastymu swarbaus užmanymo dėl waifko padidinimo. Pagal statytą užmanymą Dep. v. Stauffenberg'io tapė pri-welhyjama waifko padidinimą ne ant septynių metu, bet tik ant trijų pawelyti. Jų po trijų metu tas daigtas wėl gal buti permegintas, ir ko rei-tes, daryta. Growas Moltke išguldo, kad neat-butinai reikalinga esą, jog saimas waldžios pra-šymus be jolio perkeitimo priimtu, ipaczei waifko padidinimą ant septynių metu pawelytu. Jeigu saimas šitą užmanimą nepriims, tai tikrai gale-sime pasitikteti, kad karą gausime. Tam priešais kalbėjo dep. v. Stauffenberg'is ir po jo stoja kunigaitštis Bismark'is į kalbą. Jis aiškis žodžiais labai placzei išrodo reikalingumą waifku padauginimo. Tik wien dėl išlaikymo palajaus jis meilija, kad šitie prašymai butu įwelhyjami. Tik tada Wofietija gal dėl išlaikymo palajaus ir toliaus procewotiesi, jeigu gana druta juntasi, prieš wifus užpūlimus atsigyti. Su Austrija geriausioje sandoroje gyvename, taip jau ir dėl Maskolu mums su waifku padidininu nereiktu įstubintiesi. Wofietija ir iš tolo nemislyja gerą

futaringą su Maskoleis Bulgarijos delei trisdinti, nės Maskoliu prietelyštė mums daug swarbesnis daigtas, ne kaip prietelyštė Bulgarijos ir jos wifų prieteliu. Kitaip ale yra su Prancuzija. Rods pastutiname czėje prancuziskos waldžios puses tapė patikrinti, juk ji nenorenti karo ir pagal įstangą procewosenti palajų išlaikyti, tai mes, matydami, kaip tankei ir greitai Prancuzije wifas dawadas ir waldžia kartais perfikeczia, ant to negalime pasitikteti. Kad ir didžiausia dalis Prancuzu yra palajingi žmonės, tai jie tik wis dar neužmiršo palajaus nū 1871 ir nū Elzas-otringiu dar neatšijate. Todėl reikia mums wi-sjados gatawi butu, nės kaip welf tik Prancuzams priderinti proga rasis, tai jie newengs mus be užtrufinimo karu užpulti. Toktai galetu nusidūti po 10 dienu, arba po 10 metu; tikrai tai nės negal žinoti. O jeigu Prancuzei laimėtu, ir Wofietija į tūs paczius pasilaikymus pareitu, kaip mete 1807, kas tada butu?! — Ginczas trau-kiasi per kelis susiejimus, kuruje šale dep. Windt-horst, Hasenclever, karo Ministeris v. Schellen-dorf ir kitu, daugiausei kunigaitštis Bismarkis kalbėjo. Ant galo jawo pastutiniuos kalbos jis dar ištarė, jog waldžia ir nei mažuma ne atleisenti nū jawo prašymu ir jei cėcorystės saimas waifko padidinimą ant septynių metu nepawelys, tai jis bus išardytas.

Tacziau ale saimo daugūmenė pasilikto prie jawo užmanymo, wislą tiktai ant trijų metu pa-we-lyti. Szis užmanymas ir tapė prie balsu nu-swerimo su 186 prieš 154 balsus priimtas. Tū-jau po balsu nuswerimo kunigaitštis Bis-markis paslaite cėcoriską išreikškimą, pa-gal kurį cėcorystės saimas išardomas yra. (Žiurėk „nedėlinę peržwalgą“.) Pirmkol depu-tiertai išėjo, jie pagal weljimą saimo prezidento dar susiwienijo tūje žodžiūje: „De ghywija wofiskas cėcorius, karalus Prusijos.“

Wargai dwiejų išėjunu Amerikoje.

Parasė Senkus.

3]

Priemazga.

Dawėsi girdėti baijus užimas, pyštėjimas, wandū pliusklawo augščiaus laiwo; laiwo rodosi kas tqfė į wifas puses; moters rėfė, waitai werkė, kožnas gaubė jawo daigtus. Tarp to sumišimo buvo girdėti įsaudus balsas šwislypnyiu ir let-ne-let trepsėjimas matrozų, kurie bėginėjo ant wir-futiniu lubu laiwo.

— Panele šwencziausia! — šnibždėjo Pa-tronė. —

Pirmgalis laiwo lasktė žemyn ir augštyn kaip padusės. Kad ir drucei laiktėsi, nusitwėrė už lowu, bet jūs taip mėtė, kad kartais daužydawosi ir į sienas, ir į lubas. Stangimas wilniu tjo baišyn, o girgždėjimas lubu buvo toks baišus, kad rodosi jau balkei sulūž ir wifkas sugrius.

— Patronė, laikykiesi! — rėfė Lauras, norė-damas aprekti wėtrą, bet jau ir jį, ir wifus senei baimė lyg smaugti pradėjo. Waitai paliowė werkė, moters rėfusios; kožno hirdis duzgėjo, o rantos kaip replės laiktėsi už wifokių prifastu daigtu.

Wėtra wis labiaus dufo. Dwafios iššipan-ciojo, migla sumišo su tamšybe, debesys su wan-deniū, wėjas su putomis; wilnys daužėsi į laiwo, kaip iš armotu ir mėtė jį tai į kairę pusę, tai į dešinę, tai nešė į padanges, tai wėl mėtė ant dugno mariu. Tarpais apšiputojės wandū lai-kesti po wifas lubas; daugybės wandens rodosi wirė baišiamė katile.

Žiburei pradėjo gesti. Pasidare tamšu; Lau-ras su Patrone mislyjo, kad tai jau ateina tam-šybė smerties.

— Patronė! pradėjo Lauras šaukti balsu, kaip kad jam kwapo nepriteko — Patronė! atleisk man, už ką aš tawę ant prazuwimo išwežiau. Jau mudwieju pastutinė adyna išmušė; jau nepama-tysiwa jawo grėšnomis afimis sweto. Nei mum-dwiem išpažintis, nei alejais šwenta pasfutinis patepimas, nei mumdwiem žėmė suputi, tik iš wan-dens ant pastutinio judo stosiwa, nabagėlė!

Kad jis taip kalbėjo, tai Patronė suprato, kad jau pagalbos nėra. Mislys wifokios lasktė jai galwoje, o hirdyje lyg kas šauktė:

— Jurai, Jurai hirdingas! ar tu manę iš-girsi Rėžiukūje?

— Toks jau įsaudus gailestis suspandė jai hirdį, kad pradėjo garsei žliumbti. Werkšmas apėmė wifą grinczią, kur wifą žmonės tylejo, kaip ant šermeniu. Wienas balsas atsiliepė iš kampo: „stilt“, bet nutilo, kaip išsigandęs pats jawo balso. Pastutinis žiburys nukrito, o liepjna užgėjo; pa-sidare dar tamsiaus. Žmonės susitruko wifą į wieną kampą, kad buti arcziaus wienas litam. Baimės tyla apėmė wifus, tik su šykū atsiliepė balsas Lauro:

— Kyrie eleison!

— Kristau, eleison! atjate werkšama Patronė.

— Kristau, išklausk mus!

— Tėwe iš dangaus, Diewe, susimilk ant musu! . . .

Kalbėjo abudu Litanią. Tamšioje budoje bal-sas senio ir sumaišyti drauge su werkšmu atšak-ymai merginos išsirodė didei šwenta malda. Keli kelianinkai nusimė lepures. 38 palengwos werkšmas merginos nustojo, balsai buvo lemtesni, tik iš lauko antrino jiems stauginas wėtros.

Staiga tik suriko tie, kurie stowėjo arcziaus duriu. Wilnis išmušė duris ir užliejo wifas grindis: moters pradėjo rėkti ne jawo balsu ir kawotiesi ant lowu. Wifų mislyjo, kad dabar tai jau pastutinė walandu.

Po walandelei įėjo apiceras su listerna rantoje, wifas šlapias ir parandonawęs. Releis žodžiais nuramino moteriskės, kad wandū tik iš netycziu troppjo, kad nėra ko bijoti, o kad laiwas yra ant widurio mariu, tai baimės didelės nėra. Berėjo adyna, jau ir kita, wėtra wis baišians dufo. Laiwas girgždėjo, atšistodawo tai ant pirmgalio, tai ant pasturgalio, lubas lankė, guldawo tai ant wieno, tai ant kito šono, bet neskendo. Žmonės po biskį wifai nutilo, kiti jau ir užmigo. Berėjo dar kelios adynos, per langelį jau matyti buvo, kad šwinta. Diena darėsi ant mariu balzgana, rodosi išggzdita, liudna, tamšena, bet tik nešė šiofią tokią linsmybę ir lufestį. Atkalbėjo wifo-kias maldas, kotias tik mokejo iš galwoos Lauras su Patrone užlipo ant jawo grėzdu ir drucei užmigo.

Pabudo tik tada, kada jau warpelis pradėjo šaukti ant pusrycziu. Bet walgyti negalėjo. Gal-wos swiro kaip šwininės; senis jautėsi menšiaus kaip mergina: jo sutrankyta galwa negalėjo apimti wifko. Už tiesą, Wofietis, kurs jį priviliojo į Ameriką, pasakojo, kad reikia waziūti per didelį wandeni, bet jis nekad netifėjo, kad gal buti toks baišus plotis, kad reiks plaukti tiek dienu ir tiek naktziū. Mislyjo, kad šiai persikels, kaip tai jau jam ne sykį atsitiko. Kad butu žinojęs, kad mariu toks platumas, tai butu pasilikęs Rėžiukūje. O ir kita mislis dar apėmė jį: ar nepražudyš dušią jawo ir merginos? ar tai ne grėfas bė

15. šio mėnesio tapė atvertas. Po atlikimo žinomum papročiu ir po štyrimo wryrausybės tapė užmanyta mūsų cecoriui prisiųsti gromatę, kurioje karalystės šaimas labai apgaila cecorystės šaimo pasiūlymus prieš žalnierių dalykus. Podraugei turėtu būti išreikšta wernumas karalystės šaimo prieš šawo karalų, ir kad kožnas Prūsas wisados dėl apgynimo šawo tawisťes wisłę apie-rawos, ko tik reikės. Ritame numere galešime pranešti ar šis užmanymas tapė priimtas ar ne.

Š Lietuwas.

Š Tilžės. 15. šio mėnesio buvo mūsų walscziaus wietininkai susiję. Užmanymas, žemę dėl budawojimo Tilžės-Ragainės-Pilkainio-Stalupėnu gelžkelio dyfai atidūti, tapė su 25 balsais prieš 1 priimtas. Rasi dabar tas, per tiek metus jau traukijasi dalykas syki iš tikro įwyks.

— Mūsų žalnierių šaimo ligonbucziui yra šaro ministerijos nekuri iš gywūliu plauku nuwelta, šildoma šetra prisiųsta. Dėl jos išbandymo ji yra su 16 ligonių apdeta. Ji yra suardoma ir lengwei tolyn gabenama. Ji 1. apriliaus tur šaro ministerijei apie naudingumą šios šetros žinę dūdamą buti. Rastas šito įtaisyimo pasidaro beweiß 5000 mk. Mecos bei Toro žalnierių šaimo ligonbutai taipiau po tokių šetrų gawo.

Š Lengwecziū. Dwarponui R. iš P. iš Kraupiško nū turgaus namūn grįžtant, iš nety- cziū wieng žmogų perwazawo. Perwazūtas yra, Diemui dėkui, tik mentai prie kojų ižestas.

Š Kraupišku. 12. šio mėnesio cziūn lais- tatis aršliu bei galwiju turgus buvo aršleis ir galwijais geriaus aprupintas, nekai praėjusiuje me- tūje. Ruczelininku buvo gana, ir užpenėtus galwijus tapė geros prekios motetos. Lesos karwes tiktai už mentus pinigūs te tapė pardūdamos. Ant aršliu turgaus buvo daugiausiai tik paprastai darbu aršlei atsiunčiamai.

— Turgaus dienos wafare, du mūsų kiemo gywatininku patėmijo iš nežinu aršlio wagį ant šajijos. Jam išskupti benorint, tapė jis, tik pirm walandos iš wiemo staldo pawogto aršlio, numestas. Aršlys tapė sugautas ir šawo aptu- rėtojui, kucziui Matiasui atidūtas. Szis apie pawogimą aršlio dar nėšo nežinojo.

Š Šrutės. Ponas kunigas Wilunas tapė 16. šio mėnesio nū pono superintendento Pöğ'o bažnyčioje Grünheide išwenstas.

Š Trakėnu. Ponas gaspadorystės ministeris buvo dėl peržiurejimo mūsų aršlinyčios pong profesorį Dieckenhoff iš gywūliu lietuvių šulės Berlyne atsiuntęs, nės rodosi, buk aršlei piktųjų užžandžių užpulti sąg. Profesoris Dieckenhoff podraugei su gywūliu lietuvių arcziūsiu mēstu tą dalyką perėjšiojęs, nėšo to nerado, ir dėlei aršlu ligos nereikia bijotiesi.

Š Peleninku. Mūsų kampe dar wis yra didi wandens stoka. Daug ufininku tur jau nū rudens laiko kartais iš labai tolo wandenį wēsti. Randasi kiemu, kuriūje wos wienas šulins gerg wandenį dūda. — Geras wēsimu felias ir i mūsų atmenais taip bagotingai apdowanotą kampe mažuma daugiaus darbštumą atgabena. Dideli smotai atmeniu tampa nū Rybudziū lauku i wisus kraštus išwēžami. —

Š Welawos. Darbininkas B. iš cziūn su šawo paczia, abudu jau pašenušiu, gyweno šaw, kad ir wargingai, ale tik laimingai ir pakajuje. 11. š. m. sąo jūdu paprastame laike gulti ir antrą rytą jau nebeatšikelo. Jūdu buwa podraugei numirusiu.

Š Szilokarcziamos. 14. šio mėnesio welai wafare prie butelninko Lauriaus šifertisłūje raz- hajystė atsitiko, apie kurią wos wērytina butu, kad žmoniu išpromyta. Buwo tai prieš žegoriaus 11 wafare. Š. su šawo paczia bei 10 metu dū- tere stuboje beėjant traškejo sykiu keles šuwis, bet kulšos nū abėju buto pusiu i gywenimą iškian- cziū nei wieng netrophyja. Š. sugrėbęs firwį sąo laukan tūs piktadėjus prawaryti. Jam lau-

kan išėjus jis wienu šreziū ant žemės nutrent- tas ir iki trobos galo nuwisttas, baisai su lucais ir firwu sumužamas tapė. Po tos baisybės raz- baininkai apšwaigūji i stubą gabeno. Pati šio bedžiaus buwo tame tarpe iš bedos ant aukšto užbegusi ir po šaudu pasikawojusi, o dūktė apa- cziūje fur pasilepė. Razbaininkai, kuriu, pagal dukters pasakojimus, tris arba keturis buwo, šuriso dabar stubos duris ir sumužtamjam cziūn begu- lint perkratė jie wisą butą jiešlodami wertingus daigtus. Jie užėjo ir ant aukšto ir ten kraty- dami wisai arti pasikawojusios moterisłės pro šali sąo, įq nepatėmūdami. Kaip piktadėjui wisłę, kas tik dėl ju susigadnyjęs, kaip antai mēšos, dėšros, drabūziūs, buwo prisišawinę ir wisłę bute baišei išpuštiję, jie išėjo. Wisłųjama, kad dėl tolyn gabenimo paimtu daigtu jie wēžimą turėjo. Laurėnė šawo bainėje iki dienos išauštant ant aukšto pasilikusi, ir kaimynai toliu budu welai apie tą piktadėjystę patyrė. Laurius buwo wisai frauju apdengtas, kaip ir stuboje wisi daigtai ap- fruwinti, ir per šits šitą sumesti. Rū greicziausiai tapė lietuvių atwaditas. Kaip iki šiol girdejome, bedziūs dar wis be umo sąs ir labai abėjotina, ar jis atšigaus. Apie razbaininkus dar nėšo ne- žinoma. Tikime, jog jie neišwengs užpelnytą korawonę. Lauriui jau praėjusi wafarį tapė dalis jo turto pawogta.

Š Klaipešos. Trudnu šifimu ištikta yra nekuriu mūito urėdininko šamylėjai, nēša keturi kufikei pašinirė staigai šarlatū ir jie wisi podrau- gei buwo prašokusį ketwergą palaidojami. Lietuvių šako, šitą šlogą mentūn einanczią — daugiausieje ja šergancziūnų pasigauna — tacziau pašiausiamie czešė susirgusiuju šulisku šlaitlius labai pasididinęs yra, per šą ir pamošlas šulise didei tridbinamas. Š Ferdinanto plectiaus šulę aplankancziūnų wien prašokusioje nedelioje yra 117 susirgusiuju. O ir tarp Naumėscziū šulės wailu, kurie iki šiol paczėdyti rodėsi, tampa ligos jau 40 nū pamošlo atšaikomi. (L. C.)

kataliko iš Rėziuku murmėti priešais Diemą ir pašileisti ant tokio baisaus wandenio, per kurį reikėjo jau penktą dieną plaukti, kad datirti iki šitam frantui; o juk ir ar žinojo jis — ar yra ten šoks šitas frantas, ar ne? O tokioje tai abe- jonėje ir bainėje dar turėjo būti septynes dienas. Pati wētra dūkiojo daugiaus kaip dwi dieni ir nakti, pašui jau prasipagadyjo. Šisidrgsino wēl su Patrone išlyti ant lubu, o kaip išlipusiu pa- matė wēl lyg piktus šalmus ir jūdus palomius wandens, kūrš wisas judėjo ir rodosi norėjo pra- ryti laiwą, tai wēl nūlindo ir pamislyjo, kad tik wisagalybė Diemą arba šokia šita dwasė, o ne galybė žmogaus nū tos prapulties gal išgelbėti.

Už tiesą, išsipagadyjo wēl wisai, bet sąo diena už dienos, o aplink laiwui daugiaus nėšo nebuwo matyti, kaip tik wandū ir wandū, tarpais žalswas, tarpais melšwas; dangus rodosi susijęs buwo su wandeniu, balti debesėlei latiojo augštai, ir pa- raudonawę wafare, eidawo gulti, o laiwos rodosi jūs norėjo pawyti. Lauras iš tikro pamislyjo, kad tur buti, marios netur nei galo, nei krašto, ir išidrgsino wieng syki klaušti.

Musiēmė kepurę prieš matrozą ir tarė: Poneli! kada priplauksime iki frantui?

Lauras išwertė afis, kad matrožas tūmi tarpu neprunkštelėjo jūfais, bet staptelėjo ir klauše. Matyti buwo, kad jis lyg sąo atsiminė, ar norėjo atsiminti, bet su sykiu negalėjo . . . Po walan- dai atšiliepė:

— Was? (šą?)

— Ar greitai priplauksime prie franto, poneli?

— Dwi dienas! dwi dienas! — šwēpliawo matrožas, rodydamas du pirštus.

— Labai žemai dėkui.

— Š fur jus?

— Š Rėziuku.

— Was ist das Rėziuku?

Š tą tarpą atėjo Patronė; susigėdusi parau- donawo baišei, bet nors ne drąsai, atšiliepė plonu balšu:

— Mes ne toli nū Zurbarko . . .

Matrožas mislyjo šaw, žiuredamas i wandenį, pašui pažiūrėjo i merginą, i jos kaip linus plau- kus, ir lyg sąo atsiminė, nės susiraukęs apdegęs weidas, šypstelėjo. Po walandai šafė:

— Aš buwan Tilžėje . . . suprantu bisi lietuviškai . . . Aš Jonas Rokiuba . . . jus' bruder . . . tai jau labai šenei! Žekt bin ich deutsch (dabar aš esu Wokietis) . . .

Šitarsę tą, nusitwėrė už galo wirwės, atš- kreipė, šuriso „ho! ho! ho!“ ir pradėjo wirwę testti.

Nū tol, kiek sykiu Lauras su Patrone budawo ant lubu, tiek sykiu tas matrožas, pamatęs jūdu, meilei pašnekidawo Patronę. Jūdu neišpasakytai džiaugėsi, nės buwo ant to wosłsko laiwos nors wienas žmogus, kūrš su jiendwiem šaip taip bisi šnekejo, ir rodosi buwo artima giminė. O juk ir šelionė jau baigėsi. Ant rytojaus rytmetyje, išėjo ant lubu, pamatė dywinq daigtą. Š tolo kas žin kas wandenyje plaustė, o kaip laiwos pri- fiartino, tai pamatė wisi, kad wilšys nēsė rau- doną bertainį; toliaus užtėmyjo šitą toki bertainį, pašui treczią, ketwirtą. Dras buwa bisi miglo- tas, bet ne per wiršų; wandū lygus kaip štilas, o bertainiu wis daugiaus ir daugiaus plutejo wandenyje. Baltu jūdšparniu paušpcziū pulkai, kaip debesys, latiojo pašui laiwą. Ant lubu wisi dywinau frutejo. Matrožai apšiwilko su naujais drabūžiais; wieni šurawo lubas, šiti šwēitė wa-

rines winis, ant stiebo užfabino šarunėlę, o ant pasturgalio laiwos šitą dideinę.

Keliauninkai wisi kuitosi ir džiaugėsi; kas tik gywas, išlindo ant lubu: kaip šiti išnēsė punde- lius ir pradėjo diržus waržyti.

Patronė, matydama tą wisłę, mislyjo šaw:

— Tik mažu ant galo primušime prie franto.

Lauras atšidusėjo lengwiaus, o cziūn lyg ty- czia paširodė wafarūšę šala (Sandy-Hof), pašui šita, o ant jos widurio didelė troba, o toliaus lyg migla, lyg debesys, lyg dumai ant mariu, rodosi labai toli, sudrumsti, be šofio paweiklo . . . Matydami tą, wisi rodė pirštais, o laiwos su- šwiltė baišei, kaip iš džiaugsmo.

— Kas tai yra? — klauše Lauras.

— Naujas Jorkas — atšafė štowis šale jo Rokiuba.

Tie dumai rodosi pradėjo šifirstytiesi ir nykti, o kaip laiwos ardydamas gražu wandenėli, stu- mēši wis toliaus, tai i ju wietą dygo šokie tai paweiklai bokštu, šaminu, ties kureis laštie ka- mūlei dumu. Žemias pilies buwo matyti wisa givė stiebu, o ant ju wiršuniu margawo tufstan- czei šarunėliu, kaip šwētkos lankoje. Laiwas wis artinosi ir artinosi, o puiki pilis lyg iš wandens išniro. Džiaugsmas ir dywai apēmė tada Laurą, musiēmė kepurę, iššizijo ir žiūrėjo, žiūrėjo, o pašui tarė:

— Patronė!

— Diemwēšiau mano:

— Ar matai?

— Matau.

— Ar dywyjiesi?

— Dywyjūsiu.

(Dar ne wisłas.)

Jūs Karalauczius. Subatoje tapė du netikru wienmarkstukių su meto šlaitliumi 1881 ir 1884 įtraukiamu.

Susikalbejimas.

„Rei Jūmprowa*) nei Jinsteraarhorn'a*) nekados žmogaus pėda nėra užgavusi!“

Augščiaušiosios Alpu wiršunės . . . Jūs tįšas lenciugas ūlu stacziu skardu . . . Widuje kalnynu širdies.

Augšt kalnu šviesžalis, skaidrus, tyšas dangus. Pereings didis šaltis; sustyręs, žibęs sniegas; o iš sniego iššikelia tamšios, ledu apdengtos, andru marginamos ūlu dantys.

Ant abėju šaliu oriconto pasikelia du begaliniu mišžinu: Jūmprowa ir Jinsteraarhorn'a's.

Jr Jūmprowa šawo kaimynui šalo: „Ką tu man naujo turi šakty? Tu gali aiškiaus matyti . . . Kas čia apaczioje atsitinka?“

Keli tūstanczei metu praužia: wiena wienintelė minuta. Jr atšakdamas Jinsteraarhorn'a's griauja: „Tamšios debesys žemę dengia . . . Pasilauk!“

Jr wėl metu tūstanczei pranyksta: wiena wienintelė minuta.

„Na, o dabar?“ Jūmprowa klausia.

„Dabar matau; ten apaczioje dar tebėra kaip buvusi: wiskas marga ir maža. Mėlini wandens, jūdos girės ir pitki suwerstai atmenynai. O aplink

tūsius dar wis daugybės wabalėliu kribžda ir wibžda — žinai, anu dwikoju, negalėjusi nei wieną kartą nei tamę nei manę aptiaulioti.“

„Ar tai žmonės?“

Metu tūstanczei praeina: wiena minuta.

„O kas dabar?“ Jūmprowa klausia.

„Rodosi wabalėlei pasimažinę,“ Jinsteraarhorn'a's griauja; „ten apaczioje jų prašwitusi; wandens susitraukę, girės pranykusios.“

Jr wėl-gi metu tūstanczei pratraukia: wiena wienintelė minuta.

„Ką dabar matai?“ klausia jūmprowa.

„Aplink mus, czion artybėje rodosi wiskas nusicystijusi,“ Jinsteraarhorn'a's atsiliepia; „wienof ten tolybėje, daubose dar wis pliamus patėmyju, kaip ir pirma matau ką pasijudinant.“

„O dabar?“ klausia Jūmprowa kitu tūstancziu metu — wienos wienintelės minutos.

„Dabar wiskas gerai,“ Jinsteraarhorn'a's atsiliepia; „kuršint tik žiuriu, wisur powišam balta ir czyšta . . . Wisur musu sniegas, sniegas bei ledas. Wiskas sustyrusi. Dabar pakajingai ir gerai.“

„Gerai“, Jūmprowa atsiliepė. „O dabar gana plepėjus, seni. Dabar turima miegoti.“

„Miegoti.“

Jr šitie kalnu mišžinai miega; ir miega žaliasis šviesusis dangus ant žemės, amžinai nutilusiosios.

Szimtus.

Wisokia žinė.

— Wengru žemė mēste Budapešte prieš pa-

czias kaledas apšivedo turtingas senutis Abromas Wiskmanas, našlys 86 metu senumo, su jauna ir patogia našle Julijona Singer, kuri atėjus į namus Wiskmano, rado pušetina šeimyną sušidedančią iš 20 žentu, 100 amu (kudikiu kudikiu) ir 16 praamuku (kudikiu kudikiu kudikiu).

Turgaus prefios.

Tilžėje, 15. januwarij 1886.

	mt. pf.	mt. pf.
Kwieczai už 50 kilogr.	7 50	8 —
Rugei už 40 kilogr.	5 60	5 75
Miežei už 35 kilogr.	5 80	6 —
Awijos už 25 kilogr.	5 —	5 20
Žirnei, rainieji, už 45 kilogr.	7 75	8 80
Žirnei, baltieji, už 45 kilogr.	6 —	6 40
Sėmenei už 35 kilogr.	8 50	9 50
Łymotai už 50 kilogr.	20 —	23 —
Łoputės už 45 kilogr.	1 70	2 30
Swieštas už 1 kilogr.	1 60	1 70
Kiaulės už kapą	3 —	—
Pywas už 100 lyterių (bap.)	24 —	—
Brangwynas { už 100 lyterių	24 —	—
{ už 1 lyterį	— 25	—
Kiaulėna už kilogr.	1 —	1 20
Łantėna „ „	— 70	1 —
Łeršėna „ „	— 70	— 90
Łwincziana už kilogr.	— 70	— 80
Łrušienė, papr., už kilogr.	— 34	—
Łwizų krūpai už kilogr.	— 44	—
Łzienas už centnerį	2 —	3 —
Łziandai už kapą à 600 kilogr.	21 —	24 —

100 rublin

pagal berlyniškę depešę 19. jan. 189,95 mt.

Apšakymai.

Baltajį cukorinį

muszkeboda

po 27 pf. swarą,

kaip ir kaipijas, cyforijas, rhyšus, pliumes, baltajį chrupą, tišę (arbatą), žalą muilą, petrolisę, lampų aliejų, ir t. t. pardūda wisupigiaušei

Müschoewsky & Rupson

← Klaipėdoje, →

Friedr.-Wilh.- ir turgaus ul. ferczioje num. 17.

Pasfujis siuntimas

akselmašynu

iš didžiošes gelžių lejinęzios Theodor Flöther'io iš Gafu Łužiczioje, yra czion atowęs, ir mašynos stow prie manęs už pažystamai pigias prefias ant pardawimo.

Bet to dar yra dwi fulami mašyni su ir be rošwerkio pigi parduami.

Toliaus prisiulau už labai pigias prefias:

Kapijes, enforians, muškebodo, bonbon, chrupin, pliumin, šmultes, rhyš, ražhukin, žwakin, ruginin, wihhniu ratawjos.

Łpaczei dar paakniu ant mano apštingai judawadytaji logari

wilnu, bumbulu ir wisofiu gelžies taworu.

Ferdinand Mertins

Łzilokarecziamoje.

← Waskka perku ir mofu augštas prefias. →

Už redysę atšato Ernestas Wepėris Tilžėje.

Wisus

kolonialtaworus,

wisokeropius

brangwynius,

už tik wien priimtinas prefias po wėrniausio pašlužhimo prisiulo

F. Krafft

Tilžėje, Šlošmühlenstr. 4.

Łarbingiems Łietuwinišams dudu pakarniā žinę, kad aš nū šios dienos wisus

kolonialtaworus

už daug pigesniais prefias parduodu ne kaip iki šiolei, ir prašau meilingo aplankymo.

Su augšta pagarbe

N. C. Broschell

Tilžėje, ant žuwiu turgaus.

!Silkiu!

prisiulau geriausiam pakawime nū 10 maršiu už bacžlą prasidedant. Įštitikimams pirkejams ir dudu ant žyczkos.

F. Krafft

Tilžėje, Šlošmühlenstrašė 4.

Łeru geriausiu

wilnu bumbulu, ir giju,

pisnai supakotu už pigiu pigiausias prefias prisiulo

D. Peteraitis,

Tilžėje, wof. ul. 14 num.

Žemės gawpadorhštės mašynas.

Łulimo mašynas (stiebeliu bei spragilu itaišymas);

akfelio mašynas (ranka bei arkleis waromas);

Ławalmio girnas (Łhrotmühlen) (ranka bei arkleis waromas);

alėjans kofu luštujus;

rėwiu piantuwus;

ropoczju išškirtojus;

Ławn czyštijimo mašynas;

Łrierus (mašynas dēl išštyrimo pift-žoliu);

Łutameles (paprastas);

Łwiešto mašynas;

Łecimal- bei galwiju swarczins prisiulo

Łarl Manleitner,

Tilžėje.

Łietuwiskas kalendras

galima gauti knigų spawstuwėje

Weyerio & Arnoldto Tilžėje.

Łaštu ir spawda Wepėrio & Arnoldto Tilžėje.